

Allmänt om Presstödsnämndens bedömning av ansökningar om driftsstöd

Ansökan om driftsstöd lämnas till Presstödsnämnden inför varje nytt kalenderår. Detta betyder att alla grunder för stöd som finns i presstödsförordningen (1990:524) ska prövas årligen. Presstödsnämndens kansli informerar om ansökningsdatum, vilka handlingar som ska bifogas ansökan m.m. Ny tidning kan ansöka när som helst under året. För ansökan finns särskilda blanketter.

En tidning ska snarast meddela Presstödsnämnden om det sker förändringar i utgivningen. Förändringar som kan ha betydelse för nämndens bedömning kan t.ex. röra ägande, organisation, utgivningsfrekvens, spridningsområde, innehåll eller utseende.

Aktuella bestämmelser – definition av dagstidning

Enligt 1 kap. 6 § presstödsförordningen är en dagstidning en allmän nyhetstidning eller publikation av dagspresskaraktär med reguljär nyhetsförmedling eller allmänpolitisk opinionsbildning. Den ska normalt komma ut med minst ett nummer per vecka och ha ett innehåll som i huvudsak är skrivet på svenska samt i huvudsak distribueras inom landet. Den ska vidare komma ut under ett eget namn och dess egna redaktionella innehåll ska utgöra minst 55 procent av det totala redaktionella innehållet. Med dagstidning avses inte en tidning som normalt kommer ut med ett eller två nummer per vecka och vars redaktionella innehåll till övervägande del är inriktat på avgränsade intresseområden eller delar av samhället, exempelvis näringsliv och affärsverksamhet, konsumentpolitik, miljöfrågor, idrott, friluftsliv eller frågor med anknytning till kyrkoliv och religion.

Av Presstödsnämndens föreskrifter (KRFS 2011:2) framgår att dagstidningens primära uppgift ska vara reguljär och aktuell allmän nyhetsförmedling eller allmänpolitisk opinionsbildning. Detta är utgångspunkten vid en helhetsbedömning av om en tidning är berättigad till stöd enligt presstödsförordningen. Nyhetsförmedlingen ska med kontinuitet gälla händelser och skeenden i anslutning till tidningens periodicitet och aktualiteten ska motivera och förutsätta periodiciteten. Nyhetsförmedlingen får inte ämnesmässigt begränsas annat än av tidningens geografiska spridningsområde och av händelser och skeendens aktualitet. Med allmänpolitisk opinionsbildning avses ett innehåll som täcker olika ämnesområden inom det politiska fältet. Nyhetsförmedlingen och opinionsbildningen kan ske i skilda former t.ex. genom notiser, artiklar, reportage, text och bilder. En dagstidning kan framställas i olika format och med olika tryckmetoder. Den kan vidare ges ut elektroniskt (1 kap. 2 § Presstödsnämndens föreskrifter).

Helhetsbedömning av dagstidning

Syftet med presstödet är att värna mångfalden på dagstidningsmarknaden. Ur presstöds synpunkt är mångfalden särskilt viktig inom den allmänpolitiska opinionsbildning och den aktuella allmänna nyhetsförmedling, vilket även inkluderar debatt, granskning och aktuell samhällsbevakning. För en dagstidning med driftsstöd ska den primära uppgiften vara att verka inom dessa områden.

Som riktlinjer vid helhetsbedömningen av om en tidning är en dagstidning utgår Presstödsnämnden från följande:

1. Inledningsvis görs en bedömning av om innehållet i en tidningstitels utgåvor har ett allmänt innehåll och om innehållet har aktualitet. En bedömning görs också av om en tidning speglar ett avgränsat intresseområde (t.ex. miljö, näringsliv eller frågor med anknytning till religion) och i så fall i vilken omfattning. Detta gäller särskilt tidningar som ges ut en eller två dagar i veckan. En bedömning görs också av om det avgränsade intresseområdet i första hand består av aktuell nyhetsförmedling inom området. Vid sidan om nyhetstidningsmaterialet kan en tidning också ha material som inte är reguljär och aktuell allmän nyhetsförmedling eller allmänpolitisk opinionsbildning, t.ex. servicematerial i form av bl.a. korsord och TV-tablåer eller reportage och artiklar som saknar aktualitet. Denna typ av material utgör del av det totala redaktionella innehållet, men är normalt inte del av en dagstidnings primära uppgift enligt definitionen i Presstödsnämndens föreskrifter.
2. Vid bedömningen vägs hela tidningens utseende och innehåll samman, liksom andra faktorer som t.ex. redaktionell självständighet (se t.ex. Presstödsnämndens riktlinjer för tillämpning av 1 kap. 7 § presstödsförordningen).
3. Riktmärket är att minst 50 procent av det totala redaktionella innehållet ska bestå av reguljär och aktuell allmän nyhetsförmedling eller allmänpolitisk opinionsbildning.
4. Minst 55 procent av det totala redaktionella materialet ska vara eget redaktionellt material. Med eget material avses originalmaterial eller material (exklusive egna annonser) från annan upplaga, som utsatts för betydande redaktionell omarbetning. Med originalmaterial avses material som tillkommit på den egna redaktionen eller som inköpts från t.ex. text- eller bildleverantör enkom för den bidragssökande tidningen och som inte publicerats i dagstidning, i första hand på samma utgivningsort, som den bidragssökande tidningen har ett samarbete med.

Med betydande omarbetning avses inte förminskningar eller förstoringar av text, bilder eller egna annonser som införts i annan tidning, inte heller enbart förändringar i rubriksättning, layout eller annan förändring som inte medför nämnvärt redaktionellt merarbete.

Presstödsnämnden kan begära att den bidragssökande tidningen kan uppvisa t.ex. avtal som rör inköp och samarbete avseende redaktionellt innehåll som publiceras i tidningen för att nämnden vid behov ska kunna fastställa hur ett innehåll har tagits fram.

5. Varje tidningstitel är unik och måste bedömas utifrån en rad olika kriterier. Mätningar och bedömningar av mängden innehåll i olika kategorier måste därför alltid kompletteras med andra bedömningar som tillsammans ger en helhetsbild av om tidningen primärt är avsedd att vara en dagstidning med ett allmänt nyhetsinnehåll eller opinionsbildande material och om den är självständig från andra publikationer. I denna bedömning kan vägas in i vilken mån tidningens egna redaktionella resurser läggs på tidningens egna nyhetsinnehåll eller opinionsbildande material.